ročník III., číslo 6., júl, august 2006

Moja DLNA

DVOJTÝŽDENNÝ OBEC MINIŠKA NAD HNILCOM

ZADARMO

Miniská nad Hnilcom

V OBECNEJ KRONIKE JE O POVODŇOCH V NASEJ OBCI NAPÍSANÉ:

8.AUGUSTA 1878
Veľká dažďová prietrže mračien za pretrhla hrádza Uhomianského jazera. Voda zapĺňala nižší časť našej obce. V „Krúmskej" mlynici voda až do 150 cm. ľudia, ktorí zavčas neušli, ostali dočte na strechách domov.

1897
Zbierajúce dážďové spôsobili, že boli zaplavené niektoré časti chotára. Hrelec sa vylial cez brehy a voda zaplavila nízko ležiace maštaľe a dobytok musel odviesť na bezpečné miesto.

1904
V júni niekoľkodňové dážde vyvolali veľmi vysoký stav vody Hnilca, ktorý sa zhlboka mesiac vylial a zaplavil kaľy a polia po oboch brehoch. Materiálne škody nebolí.

1972
Mesiac máj bol veľmi dažďový, neustále sa zvyšovala hladina Hnilca. V dňoch 15. a 16. mája sa riaka vylala z koryta a zaplavila oba brehy. Pod vodou bol mechanizačný dvor ŠM (toho času pila Murcko) a veterný Štefana Ivana. Voda dotekala až do vydrže Blízko Hnilca. Kritická sa stala noc od 17. na 18. mája tým, že sa pretrhla prehrada Sedlisky a vytvorila prvoty agregátu na zdvíhanie vody a nevypúšťala pravidelne voda. Voda pretekala cez vrchný prieplust a mala schopnosť hladinu Hnilca ešte o 1m. V varných hodinách prestalo pršať a situácia sa pomaly uvoľňovala.

1974
V októbri sa Hnilec rozvodil divakrát. Po prvulom dažď 14. a 15. okóbra sa vylial Hnilec v dolnej časti obce a zalial dvor mechanizácie ŠM a dvor Štátnych cestí, škody nebolí. Dalekо ťažšie následky mala druhá povodeň. Dňa 20. a 21. októbra sa zalial Hnilec vylievať. Od začiatku októbra nepretržite pršalo. Hladina pruďko stúpala. Večer okolo 17. hod. začali vypúšťať voda z hydrolénnej prehrady. Okolo 20. hodiny dosiahla voda taký výšku, že začala prekvapí do domov. Obyvatelia 45 domov musel opustiť svoje prýdyne. Dopravné spojenie smerom do Gelnice bolo prerušené. Zvel vyčíslil 48 hnilo. Povodeň poškodila domy, odniesla plóty, odmyla časť záhrad.

1985
Dažďové počasie, ktoré začalo 30. 5. vyvrcholilo v noci 3.6., keď intenzívnyť dažďové počasi nasledovalo zaplavenie hladiny riekv Hnilec. Voda sa vylala z brehov pri Zvázarne a pod Šeníkjom. Voda zalala záhrady pod kultúrnym domom a siahala skoro do polovice cesty. Voda bola aj na pile Murcko a Roučka. Veľké materiálne škody nebol zaznamenané. Boli zaplavené pivnice a záhrady obyvateľov. Pre odvráteniе povodní je potrebné prehĺbiť koryto riekv Hnilec na kritických miestach a spevniť brehy. Najmä pri hali riekvy elektárne. Situáciu podrobnejšie opíše kronikár obce.

Rudolf Trebuna

Na Petra a Pavla, 29.6.2006 sa po intenzívnej búrke a prietrži mračien v okolí Starej Voly a Zlatého stola vylala voda Hnilca po druhý krát. Povodeň bola ešte horšia, ako bola 3.6.1985

Dňa 10.06.

DETSKÝ KÚTIK

MDD v materskej škole

Tohtoročný sviatok deti prežili naší škôlkári netradične. Pripravili sme pre nich prekvapenie. Vozenie sa na koníkom povoze po dedine bol pre nich zážitok, na ktorý budú dlho spomínať.

Rodičia našich detí Ľudovít Plachetka a Ľudovít Lábny zorganizovali tento povozeníe pre deti. Hranice sa dali zhotoviť krásny povozeň a jeho zápranu synáši dešom sen povozil sa s cozajmíni kóňmi Pegem a Baťou. Za ich vieznú dedinou, čo bol pre nich nevšedný zážitok. Spomínaní rodičia dešom k ich svaľu prinesú aj sponzorský dar v podobe sladkostí, čomu sa naše deti potešili.

O nevšednom rozprávkovom výlete sa v Materskej škole rozprávali ešte niekoľko dní a zaželali si ďalšie rozprávkové výlety.

Kolektív MŠ v Minišku nad Hnilcom

Dňa 10.06.

DETI AKO SMETI

Človek by mal vždy niečo robiť. Nie vždy je to možno zmysluplné, ale vždy sa niečo dokáže aleboo nuáli.

Pred časom som si vyhľadala rodové korene, ne preto, že je to moderné, ale bola som zvedavá, až kde sa dostanem. Rodáčemi mám do roku 1861 a pri tom sú Miniská nad Hnilcom. Všetky deti sa narodili doma v Minišku nad Hnilcom, ien Ďuvčatá rodiny Schotz sa narodili v Krompachoch. Ne všetky sa dožili dospelého veku. V tom období veľa deti umerlo na záškrt.

Zaujímavé, že v povojnovom období sa táto mnohonásobné už tak často neobjavovala. Poznám ten tri páry dvojčiat v naši obci. Nech je ich veľa, či menej, s detmi je vždy veselo, hávne keď prinášajú svetlo a radosť do našich životov.

Magdaléna Hlôzová

Dňa 10.06.

PO STOPÁCH NEMECKEJ KULTÚRY

STRETNUTIE DVOCH REGIÓNOV NA HRANICNOM VRCHU KLOPTAN

Miestna skupina Karpatskonemeckého spolku v Mišku nad Hnilcom Vás pozýva na akciu „PO STOPÁCH NEMECKEJ KULTÚRY – STRETNUTIA DVOCH REGIÓNOV NA HRANICNOM VRCHU KLOPTAN. Akcia je realizovaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR - program Kultúra národnostných menšín 2006, RČ: MK-3822/2006.E.1.6.

Stretnutie sa uskutoční dňa 8. júla 2006. Zraz účastníkov bude o 9.00 hod. pred Obecným úradom v Minišku nad Hnilcom. Odvoz, strava a občerstvenie bude zabezpečené. Teším sa na spoločné stretnutie na vrchole Kloptaňa.

Výbor MO - KNS

Dňa 10.06.

CVIČENIE PRE ŽENY

Každý utorok máj mniťiaské ženy i dievčatá (na veľké nezáleží), môžeme začať sa cvičiť. Ide o svižnom tanečnom tempe aerobiku i pri pomalších relaxačných, posilňovacích a nataňovacích cvičeniách. Každá podľa svojho výberu a možnosti daných vekom a momentálnymi schopnostami.

Cvičenie prebieha každý utorok o 17.45 v sále Obecného úradu. Poplatok je 10,-Sk na osobu, žiačky a študentky zdarma. Bližšie informácie získate na Obecnom úrade, telefón: 489 61 13.

Dňa 10.06.

SKLÁDKA ODPADU

Oznamujeme občanom, že prebehla 1. etapa rekultivácie skládky odpadu pri miniškom. Kedže obec na túto rekultiváciu dala značné finančné prostriedky. ***SKLÁDKA BUDE KONTROLOVANÁ A PRE VŠETKÝCH PLATÍ PRÍSNE ZÁKAZ SYPANIA ODPADU!!!***

Dňa 10.06.

ZÁHRADKÁR

V júli pripomíname:

1.júla
- Na krikoch veľkovekých rutí určených na rez ponechám ten koncové pučky, bočné do najkratšie vyštiknem. Odkvitajúce kvety pravidelne pri veľkokvetých odrezávam aby zmrhene s z nemrejúmi listami, pri mnohokvetých tesne pod celým kvetenstvom. Odstraňujeme tiež plané výhonky odplodkov.
- Na nádoredníckom opatrne odstraňujeme odkvitnuté kvety, aby sme nepodlahli nové vegetačné vrcholčeky.
- Ulberzbach odstraňujeme tiež a nadbytočné letorasty, ktoré sú na rastúce a zasahujú do vnútra.
- Pri nasadzovaní ružovkiny („mag") vyrežeme kvetné výhony, aby sa rastliny rodovo zakoreňovali.
- Vyrúvame falšy - ostrovky na regresovanie sadenic, ktoré vysadíme na jeseň, ale kvitnú budú až na jar.
- Na stromy z dozrievajúcim ovocím vešiame fľaše s plynom na chytanie os, ktoré ovocie poškodzujú a prenášajú hnilobu.
- Priebežne vytiamyme zálitky na kolíkových rajčinách, na krikovicých ich ponechám.

V auguste pripomíname:

1.aug.
- Pariocu na uskladnenie ovocia vyčistíme, potom vysušíme a nakonec vybielime vápenným mliekom, do kíznicko môžeme pridať 3% modrej skalice. Na 1m3 prerobenej pariocu sa má spálať jíp plákovej síry. Police na ovocie vydrhneme vo vode s prídavkom sódy alebo vodným sklom a potrieme vápenným mliekom.
- Do konca augusta môžeme robiť letný rez jadrovín a kôstkovín. Pri neskorom rezu sa na kôstkovinách ranej horšie zacelujú a stromy môžu trpieť plávkovom.
- Pozaľadné a hnijúce ovocie alebo ovocie napadnuté chorobami hádzieme do asanačnej jamy (v niektorých napríklad na konci záhrady) a opisujeme plánnyjmi prípravkami v ujomovi a ovnovi.
- Začiadkom mesiaca zrežeme vrcholočky najčakoľ nad štvrtým dvojlaškovým pokoľom, aby do konca vegetačného obdobia dozreli. Tak môžu zrnečne vrchol na núčikovom keli.
- Semená zo surových fazuľových strukov vyšijeme a dáme na 1 - 2 dni do mraznížky, aby sa v nich zničili prípadné larvy zmarky fazuľovej. Potom semená na papieri pri izbovej teplote usušíme a uložíme ich v pohári so strukovým uzávorem v suchom a chladnom prostredí.

JAHODY

Ak je porast zanedbaný, veľmi zaburinený a listy napadnuté škvrnatostou, čo najskôr po zbere (najneskôr do 20. júla) ho pokosíme kosačkou asi 5 cm nad úroveňou korienkov listami, aby sa dobre vyvinuli nové listy a vytvorili základy kvetných pučikov pre úrodu v budúcom roku. Takto zanedbaný porast sa na jar ošetruje ovnami a tarbiľe. Ak poškodíme listy neskôr, tá zlý vplyv na úrodu v budúcom roku.

Porasty po tretom zbere je najlepšie zrušiť a vyzúť ešte na jestovanie jarných druhov jahôd, alebo rastlín na zelenú hnojenie. Od zdravých a rodivých trsov, ktoré sme si v čase zbera označili kaľkami, pozaťrhujeme sadenice na nový výsadbu. Najvhodnejšie je použiť kelímkov.

Jahody v rodnom stáť od druhej polovice júla do polovice augusta. Čím skôr ich vysadíme, tým lepšie sa rastliny do zimy vyvinú. V druhej polovici septembra by sme ich už sadiť nemali. Najlepšie je ich sadiť na zahony po skorých zemiakoch.

HARMÓNEŇOM VÝVOJU PLASTOV A SKLA DO KONCA ROKA 2006

Odpad (plasty a sklo) sa bude v tomto roku odvážať este 3-krát, a to:

18.6.2006 17.10.2006 12.12.2006

Vreca s plastovými fľašami (ba od maliovoiek a minerálnych vôd) a sklom je potrebné vyložiť pred dom už skoro ráno. Firma, ktorá tento odpad zvíža, pochádza do obce v skorých dopoludňajších hodinách, ale niekedy aj neskoro popoludní.

Dňa 10.06.

VOĽBY DO NR SR

V TAJNÝ ŠKRT

Dňa 17.6.2006 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky.

V našej obci z 1226 zapísaných voličov za volieb zúčastnilo 503 občanov, čo je 41% účasť. Z toho bolo platných 497 hlasov.

Poďľa platných hlasov odovzdaných pre politickú stranu alebo koalíciu:

Levicový blok	26
Strana demokratickej ľavice	1
Združenie robotníkov Slovenska	3
Kresťanskodemokratické hnutie	18
Slovenská národná koalícia - Slovenská ľudapmosť	3
Aliancia nového občana	1
Hnutie za demokraciu	4
Strana maďarskej koalície - Magyar Koalíció Pártja	3
Slobodní fórum	19
Prosperita Slovenska	3
Ľudová strana - Hnutie za demokratické Slovensko	30
Komunistická strana Slovenska	28
Slovenská ľudová strana	2
Slovenská demokratická a kresťanská unia	51
SMER - sociálna demokracia	221
Slovenská národná strana	44
NÁDEJ	33

STRETNUTIE MANŤÁKOV DOLNÉHO ŠPISÁ

Miestna skupina karpatskonemeckého spolku pozýva svojich členov na „stretnutie manťákov Dolného Špiša", ktoré sa uskutoční 4., 5. a 6. augusta 2006.

Program:

Piatok 4.8.2006
o 17.00 hod. - Príjade hosťí u starostu obce
o 18.00 hod. - Besieda s hosťami v Dome stretnutia
Výmena skúsenosťí. História, súčasnosť a budúcnosť Manťákovho národa

Sobota 5.8.2006
o 10.00 hod. - Výstup ku krížu Spitzenberg
o 14.00 hod. - Posedenie pri guláši na dvore Domu stretnutia
o 17.00 hod. - Kultúrny program zameraný na tradície, zvyky a ukážtne materinského jazyka

Nedeľa 6.8.2006
o 10.30 hoďe - Slavnostná bohoslužba
o 12.00 hod. - Obed - hostia
o 14.00 hod. - Záver stretnutia

Akcia bude realizovaná s finančnou podporou Ministerstva kultúry SR.

Výbor MS KNS

FOTO MESIACA

SEDEM DIVOV SOCIALIZMU

Každý mal prácu.
Hoci každý mal prácu, nikto nič nerobil.
Hoci nikoho nič nerobil, plán sa plnil na 100%.
Hoci plán sa plnil na 100%, nikto nič nemal.
Hoci nikto nič nemal, predsa mal každý všetko.
Hoci mal každý všetko, predsa vlastní krádež.
Hoci vlastní krádež, nikoho to nikde nechytalo.

SEDEM DIVOV KAPITALIZMU

Nikto nemá prácu.
Hoci nikto nemá prácu, vlastní pracujú.
Hoci vlastní pracujú, plán sa nesplní na 100%.
Hoci sa plán nesplní na 100%, je všade všetko.
Hoci je všade všetko, predsa nemá každý všetko.
Hoci nemá každý všetko, predsa krádež is, čo všetko mají.
Hoci krádež is, čo všetko mají, nikoho nechytajú a všade niečo chýba.

ĽUDOVÉ PREDNOSTY

Ivi

Keď na Navštívenie Panny Márie prší, vieto hrsie vyrastajú.
Svätý Ondrej - Ondrejovo - Ondrejovo
Dážď na Mesiaca - vysoká úroda sena.
Pamätaj si ľudia, že ti Magdaléna chodí hodne pokopená.
Čo do Jakuba ochladne, to do Ondreja zima.
Svätá Anna Žito žala.
Chladný jul sena leto ochladí.
V júli do košele obiel sa, v decembri po uli odej sa.

August

Keď sa poti Dominik, Marek bude v kožuchu.
Keď na svätého Vavrinca prší, bude mnoho vína.
Po Vavinci drevo už vnac nenarastie.
Ak prší na Nanebovzatie Panny Márie, kaziа sa zemiaky.
Ak bude pekný Bartolomej, na pekný jesenň máme nádej.
Povětrnie na Bartolomeja zvestuje ťad a sneh.
Kot vsátého Augustína očhádzajú teplé dni.
Ak v auguste nieto rosy, môžeme búrku očakávať.
Aky august poslednýj deň, taká má byť celá jeseň.
Vichrivý august - dažďový september.

Vydal: Obecný úrad v Minišku nad Hnilcom v **náklade 300ks**
Grafická úprava: S - reklamná agentúra, Kojnoková Heda, Štúrovovská 56, 055/642 36 33
Tlač: Grafika s.r.o., Košice
Do 4. čísla prispeli: miniská obce, Ing. I. Kujnisch, R. Trebuna, M. Hôlzová, M. Jaďuďová, M. Imrich
Foto: Archív Obecného úradu, S.Andrašková, S- reklamná agentúra
Ďalšie číslo už v septembri